

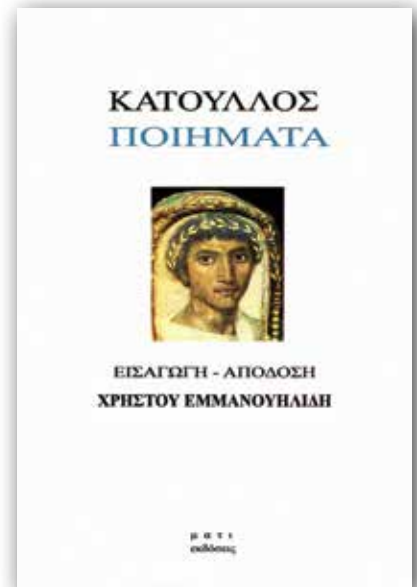
ΚΑΤΟΥΛΛΟΣ ΠΟΙΗΜΑΤΑ, του Χρήστου Εμμανουηλίδη - εκδόσεις ΜΑΤΙ

Του Χρήστου Εμμανουηλίδη

Τη συλλογή μεταφράσεων των κυριότερων ποιημάτων του πρώτου μοντέρνου και ερωτικού ποιητή της αρχαίας Ρώμης, του Κάτουλλου, απευθείας από τα λατινικά, επιμελήθηκε και εξέδωσε, από τις εκδόσεις ΜΑΤΙ, ο ιατρός ογκολόγος παθολόγος του Ιατρικού Διαβαλκανικού Θεσσαλονίκης, Χρήστος Εμμανουηλίδης.

Ο Κάτουλλος είναι ένας από τους σημαντικότερους ποιητές της Ρωμαϊκής λογοτεχνικής παράδοσης. Επηρεασμένος από τους Αλεξανδρινούς ποιητές της εποχής του, ήταν ο πρώτος που εισήγαγε στην ως τότε αυστηρή Ρωμαϊκή κοινωνία την ποίηση για το καθημερινό και το ανθρώπινο και όχι για τα υψηλά ιδεώδη. Έζησε στην τρικυμισμένη περίοδο του πρώτου π.χ. αιώνα, ήταν σύγχρονος του Ιούλιου Καίσαρα. Ήταν μια εποχή αναταραχών και εμφυλίων πολέμων όπου η πόλις-κράτος

Ρώμη μετετράπη σε λίγα χρόνια σε μια απέραντη αυτοκρατορία, αδύνατον πια να διοικηθεί από την αριστοκρατική ολιγαρχία με αποτέλεσμα να ξεπηδήσουν οι μεγάλοι Ρωμαίοι μονάρχες, όπως ο Καίσαρ και ο Οκταβιανός. Στο διάστημα αυτό παρήκμασαν και οι πατροπαράδοτες ρωμαϊκές συντηρητικές αξίες του αγέλαστου και αστηρού καθωσπρεπισμού. Έχοντας ενσωματώσει την ελληνιστική Ανατολή, η Ρώμη υπέστη την απότομη επιρροή της αντίστοιχης μετακλασικής ελληνικής ποίησης που είχε πάψει να υμνεί τις παλιές αξίες και είχε στραφεί στις απολαύσεις της καθημερινότητας.

Ο πρώτος Ρωμαίος ποιητής που τόλμησε να εισάγει αυτά τα καινά δαιμόνια στην Ρώμη ήταν ο Κάτουλλος και η παρέα του. Μάλιστα υπέστησαν ακόμα και την περιφρονητική κριτική του Κικέρωνα για τον γήινο, παιχνιδιάρικο σκωπτικό και πανέξυπνο λόγο τους. Δεν μιλούσαν για ηρωισμούς αλλήλα για τα πάθη της καρδιάς τους. Ο Κάτουλλος ήταν ουσιαστικά ο πρώτος ερωτικός Ρωμαίος ποιητής. Λεπτή ευαισθησία, ερωτισμός, έντονα πάθη, ειρωνεία, χιούμορ ακόμα και χυδαιότητες εναντίον ερωτικών αντιζήλων διατρέχουν την προσεκτικά επεξεργασμένη ποίησή του και κάνουν τα έργα του να φαίνονται σαν βγαλμένα από τη σύγχρονη ζωή.

Στα μόλις 30 χρόνια της ζωής του αγάπησε σφοδρά και απόλυτα, αλλήλα και προδόθηκε

«Ο Κάτουλλος στο σπίτι της Λεσβίας» Πίνακας του Lawrence Alma-Tadema, 1865

άκαρδα. Από την ιστορία αυτή ξεπήδησαν μερικά από τα ωραιότερα ερωτικά ποιήματα όλων των εποχών. Ταυτόχρονα ήταν δριμύς στις κατηγορίες του, δεν δίσταζε στα ποιήματά του να στιγματίζει άθλιους φίλους αλλήλα και πολιτικούς. Στα ποιήματα κατά του Καίσαρα και του καταχράστη γαμπρού του μπορεί να βρει κανείς δυστυχώς αναλογίες με την σημερινή πολιτική κατάσταση.

Το έργο περιλαμβάνει 30 από τα κυριότερα ποιήματα μεταφρασμένα κατευθείαν από τα Λατινικά, δοσμένα σε ελεύθερη απόδοση, αφού και ο Κάτουλλος έγραφε στην λαϊκή γλώσσα της εποχής του. Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΜΑΤΙ (Κατερίνη). Στην Αθήνα διατίθεται από το Βιβλιοπωλείο του «εκδότη Ζαχαρόπουλου» και στην Θεσσαλονίκη από το Βιβλιοπωλείο «Βιβλιορυθμός».

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΥΜΑ

*Σε λίγες μέρες, Φάμπουλε, αν οι θεοί το θέλουν,
Σε περιμένω για να φας καλά στο σπιτικό μου.
Αρκεί σα θά 'ρθεις πλούσιο και νόστιμο φαί να φέρεις,
Καμιά κοπέλα φυσικά, μαζί κρασί και κέφι.
Θα φας καλά, μεγάλε μου, αυτά σα μου τα φέρεις,
Γιατί και του Κάτουλλου του κολλητού σου φίλου
Αραχνισμένο απέμεινε κι έρμο το πορτοφόλο,
Ό,τι το πιο γλυκό και όμορφο υπάρχει.
Αρώματα έχω για σε, αιθέρια, φυλαγμένα
Πού στην καλή μου δώρισαν Έρωτας κι Αφροδίτη.
Σαν τα μυρίσεις, θα ζητάς με όλη την ψυχή σου,
Να σε εκάναν οι θεοί ολόκληρο μια μύτη.*

Ο Χρήστος Εμμανουηλίδης γεννήθηκε στη Δράμα και μεγάλωσε στην Αθήνα. Μετά την αποφοίτησή του από την Ιωνίδειο Πειραιώς σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας, υπηρέτησε στο Ναυτικό και κατόπιν έφυγε για τις ΗΠΑ, όπου ολοκλήρωσε τις ειδικότητες του Παθολόγου, Λοιμωξιολόγου και Ογκολόγου. Εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στο Λος Άντζελες από το 1992-2005, όπου έφτασε στην βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή Ιατρικής. Από το 2005 ζει στη Θεσσαλονίκη εργαζόμενος ως ογκολόγος παθολόγος στο Ιατρικό Διαβαλκανικό Θεσσαλονίκης. Είναι πατέρας 4 παιδιών του Εμμανουήλ, του Στέργιου, του Σταύρου και της Ιολάνδας. Κατά την 15ετή παραμονή του στις ΗΠΑ συμμετείχε σε τηλεοπτικές επιμορφωτικές εκπομπές της ομογένειας και ήταν συνεκδότης του ελληνόφωνου περιοδικού ΥΠΕΡ στο Λος Άντζελες. Αρθρογραφούσε σχετικά με θέματα εθνογνωσίας ενώ είχε μια μόνιμη εκπομπή στο ελληνικό πρόγραμμα του Κονέκτικα με θέμα την ετιμολογία ελληνικών λέξεων του κοινού αγγλικού λεξιλογίου. Έχει εκδώσει μια ποιητική συλλογή (Διαρκώς, εκδόσεις ΜΑΤΙ 2011). Παράλληλα με την εργασία του, φοιτά στο Φιλολογικό του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. ♦